

NASZA PRACA

NOTRE TRAVAIL
MENSUEL

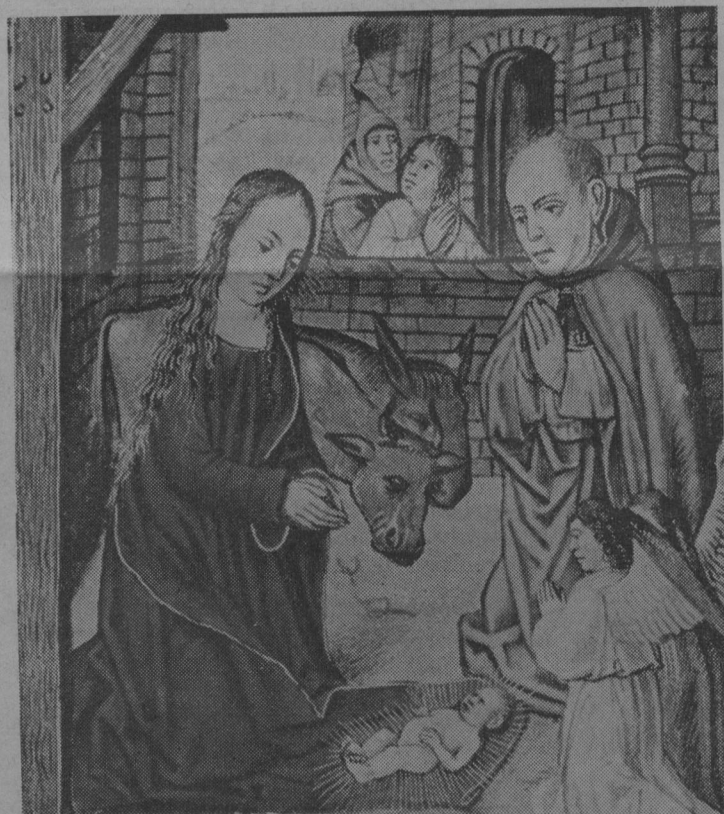
ORGANE DES TRAVAILLEURS
CHRÉTIENS POLONAIS

ORGAN POLSKICH PRACOWNIKÓW CHRZEŚCIJAŃSKICH

WIGILIA

Pod serwetą wonna warstwa siana,
Na serwecie opłatków książeczka —
Znów cię widzę, chałupo kochana,
Chłopska chato, znana mi od dziecka.

Ze stodoły weź, ojczy, snop żyta
I tu w kącie, jak co roku, postaw.
Niech zadzwoni, niech do nas zawita
Święta Wilia, po dawnemu prosta.

Gwiazdy same podejda do proga,
O dzieciństwie śnieg kolędę zanuci! —
Powróciłem, matko moja droga;
Jeszcze nieraz odejdę, by wrócić.

Jak za przeszłych wigilijnych wieczorów
Znów dziś Chrystus rodzi się w stajence,
Ojczy, Matko! całuję z pokorą
Wasze szorstkie, twarde, chłopskie ręce.

Stanisław Ciesielecuk

Wszystkim naszym Czytelnikom i ich
Rodzinom,

serdeczne życzenia świąteczne

składa

REDAKCJA

KRONIKA FRANCJI

Sécurité Sociale

Zwroty kosztów w 100%

Podajemy poniżej, kiedy kasa ubezpieczalni społecznej (régime général) płaci w całości koszty chorobowe, operacyjne oraz pobyt w szpitalu pracownika chorego:

- kuracja, pociągająca za sobą wysokie koszty leczenia;
- konieczny dłuższy pobyt w szpitalu (ponad 30 dni);
- operacje oznaczone „K 50”;
- specjalna opieka lekarska, konieczna dla niemowląt przedwcześnie urodzonych i przebywające przez pewien czas w specjalnym zakładzie (couveuse);
- konieczność dania choremu krwi, plasma itp.;
- konieczność dania ludzkiego mleka dla niemowląt;
- konieczność kupienia protez i aparatów ortopedycznych lub ich reperowanie;
- koszty przejazdu i przewiezienia chorego ambulansem.

Po dłuższym pobycie w szpitalu, jeżeli chory musi wyjechać do domu wypoczynkowego (maison de repos, de convalescence), kasa ubezpieczalni społecznej w dalszym ciągu bierze na siebie koszt pobytu w takim domu przez nią uznanym.

Są wogóle zwolnione z opłaty w.w. kosztów następujące osoby, posiadające kartę rejestracji w ubezpieczalni społecznej:

- inwalidzi pensjonowani lub osoby pobierające pensję starości od 60-go roku życia, zamiast pensji inwalidzkiej,
- nawet jeżeli pracują, lub pobierają pensję jako wdowa lub wdowiec-inwalida;
- osoby pobierające rentę po wypadku przy pracy (accident du travail) równą 66 2/3% niezdolności do pracy,

nawet jeżeli pracują. W tym wypadku, pokrycie kosztów przez ubezpieczalnię dotyczy też dzieci i żonę (ayants droits) zainteresowanego;

— pensjonowani wojskowi, wojenni lub nie, cywilni pobierający pensję za inwalidztwo poniesione podczas działań wojennych;

— osoby korzystające z „assurance-maternité” są zwolnione z opłaty wszelkich kosztów związanych z porodem itd.

Informacje syndykalne w przedsiębiorstwie

Ogłoszenie komunikatów syndykalnych

Pomimo, iż zostało to ustanowione przez prawo, wynika jednak z Art. 22, dekretu z dn. 2. XI. 1945 oraz z Art. 16 ustawy z dn. 16. IV. 1946, „iż w każdym przedsiębiorstwie istnieją miejsce zarezerwowane dla ogłoszeń komunikatów syndykalnych”.

Wobec tego, to prawo ogłoszenia komunikatów syndykalnych nie może być zaprzeczone. Zostało ono zresztą potwierdzone różnymi okólnikami oraz odpowiedziami ministerialnymi. Oprócz tego, liczne i rozmaite umowy zbiorowe wyszczególniły ten punkt, chociaż niestety, w sposób dość ograniczony.

Jednakże trzeba powiedzieć, iż to prawo ogłoszenia nie zostało dotychczas zorganizowane jak należy. Doprowadzenie do tego napotyka na trudności a musi być traktowane oddzielnie od ogłoszeń delegatów personelu.

Z braku szczególnych zastrzeżeń, w.w. dekretu i ustawy, a opierając się

W metalurgii...

Olbrzymie zakłady samochodowe upaństwowione RENAULT, postanowiły zamknąć swe fabryki w czasie letniego okresu wakacyjnego w 1965 r. w miesiącu lipcu. W ten sposób dyrekcja tych zakładów liczy, iż nie napotka, jak przeszłe lata kiedy fabryki były zamknięte w sierpniu, na trudności a-prowizjonowania się w potrzebne części samochodowe w innych zakładach, które również zamykały w sierpniu.

jedynie na orzeczeniach sądowych, ogłoszenia syndykalne winny być ściśle zawodowe i ta zasada została zresztą przyjęta przez umowy biorowe.

Jeżeli ogłoszenie ma inny charakter aniżeli zawodowy lub syndykalny zdaniem patrona lub dyrekcji przedsiębiorstwa, mogą oni sprzeciwić się temu i nie pozwolić na afiszowanie danych informacji. To prawo cenzury jest przewidziane przez umowy zbiorowe, ale jednak nie ustalone dekretem lub ustawą, możnaby więc powiedzieć, że jest ono nadużyciem ze strony patrona lub dyrekcji, gdyż umowa zbiorowa nie może być bardziej ograniczająca aniżeli ustawa.

O ile więc nie ma szczegółów zastrzeżeń w umowie zbiorowej danego przedsiębiorstwa, syndykat ma pełne prawo do ogłoszenia wszelkich informacji syndykalnych i zawodowych, bez proszenia na to zezwolenia dyrekcji przedsiębiorstwa.

Minimalne zarobki robotników rolnych od 1. X. 1964

Ustawą z dnia 28 września 1964 r., która ukazała się w oficjalnym dzienniku ustaw z dn. 7 października 1964 r., najniższe zarobki w rolnictwie zo-

stały podniesione o 2,52%, począwszy od dnia 1-go października 1964 r.

Poniżej podajemy stawki tych minimalnych zarobków wraz z kategorią

strefy, do której należy departament. Podajemy również wysokość wynagrodzenia w naturze, to znaczy koszt wyżywienia i pomieszczenia robotnika rolnego u patrona.

Zones (strefy)	Minimalna płaca za godzinę pracy w rolnictwie	Koszt dzienny :	
		Odżywienia	Pomieszczenia
%	Frs.	Frs.	Frs.
0	1,6180	4	0,1450
0,44	1,6110	3,98	0,1450
2,22	1,5820	3,91	0,1425
3,11	1,5675	3,88	0,1400
3,56	1,5605	3,86	0,1400
4	1,5535	3,84	0,1400
5	1,5370	3,80	0,1375
6	1,5210	3,76	0,1375

Oczywiście, o ile patron może zawezwać wyższą, aniżeli minimalną, płacę dawać swemu pracownikowi, to nie ma on jednak prawa obliczać jego odżywienia i pomieszczenia więcej aniżeli to jest przewidziane przez ustawę.

W dokładnym obliczaniu zarobku robotnika rolnego, należy więc brać pod uwagę: płacę za pracę (godziny zwykle) oraz koszt odżywienia i koszt pomieszczenia.

Wspólnota Europejska

Europejski statut górniczy

Komisja socjalna przy Parlamencie Europejskim przyjęła projekt rezolucji o europejskim statucie górników. Statut ten zostanie przedstawiony do ostatecznej aprobaty Parlamentowi Europejskiemu.

Komisja socjalna wyraża jednocześnie ubolewanie nad zwykle negatywnym ustosunkowaniem się do tej sprawy przedstawicieli organizacji, pracodawców oraz rządów. Komisja ta jest zdania, że ten statut, dotyczący szarmonizowania warunków pracy i życia górników, przyczyniłby się do zmniejszenia niepewności zatrudnienia, natomiast zwiększyłby zapewnienie pracy oraz wydajność.

Koszty utrzymania w krajach Wspólnoty – CEE

Najnowsze badania, przedsięwzięte przez „Francuski Instytut Statystyki i Studiów Ekonomicznych” w sprawie kosztów utrzymania w ciągu ostatnich lat, we Wspólnocie Europejskiej, wykazały, że w roku 1963, były one wyższe we Włoszech niż we Francji, takie same w Niemczech, niższe w Belgii, a dużo niższe w Holandii.

W dziedzinie produktów żywnościowych, na trzydzieści artykułów, 17 kosztowały więcej w Niemczech niż we Francji, 8 miało cenę taką samą, 5 zaś cenę niższą.

W innych krajach Wspólnoty ich ceny były naogół niższe niż we Francji.

W dziedzinie ubraniowej, w roku 1958, ich ceny, we wszystkich kra-

jach Wspólnoty, były niższe niż we Francji. W roku 1963 stosunek pozostał niezmienny za wyjątkiem Niemiec, które zrównały się z Francją.

W dziedzinie opalowej, węgiel w Luksemburgu, Holandii, i Niemiec był tańszy niż we Francji, droższy w Belgii a dużo droższy we Włoszech; gaz był tańszy niż we Francji, w Holandii i Włoszech ta sama cena była w Belgii i Niemczech; elektryczność była droższa we Francji, we Włoszech i Luksemburgu, ta sama cena była w Niemczech i Belgii, dużo niższa w Holandii.

Koszty usług (reperacja butów, strzyżenie, kino, transport) naogół były takie same lub niższe niż we Francji.

Co Europa przynosi światu?

Większość produktów i roślin wszelkiego rodzaju, odkrytych przez Europejczyków, lub które od dawna były przez nich znane i konsumowane, zostały dzięki nim rozpowszechnione po całym świecie.

Tak np. Europa wniosła do Ameryki, oprócz koła, rozmaite zwierzęta jak: konie, muły, prosiaki, owce, kozy, kaczki i pszczoły, — rozmaite zboża, jak: pszenicę, żyto, ryż itp., — owoce, jak: cytryny i pomarańcze

(które do Europy przybyły wraz z innymi owocami od Arabów), — rośliny przemysłowe, jak: bawełna, morwa, aloes, indykt, czcina cukrowa, — jarzyny jak: szparagi oraz drzewa: kawy, oliwkowe, banany i winnice.

Można tu dodać, iż murzyni z Afryki, będąc przewiezieni do Ameryki przez białych Europejczyków, wnieśli do nowego świata oliwę palmową, banany i rozmaite pieprzowce.

Hiszpanie i Portugalczycy, którzy

już przedtem zasiali czcinę cukrową na wyspach Kanaryjskich, nad brzegiem Afryki, i na Maderze, przynieśli ją również na wyspy Antylskie i do Brazylii, gdzie nadali tej uprawie jej właściwe, olbrzymie rozmiary.

Do Azji, Europa wniosła kukurydzę, kartofle, fasolę, pieprzowce, ananas kawę, hewę i tytoń.

Ponadto, Europa wniosła na wielkie obszary Afryki: herbatę, maniok, tytoń, ryż, kakao i wiele innych pożytecznych roślin. Wniosła tam również wszelkie rośliny i produkty poznane w Ameryce włącznie z kaktusami.

Początkowo, tylko Arabia posiadała kawę, później Europejczycy ją rozpowszechnili w Ameryce południowej i środkowej, następnie w Azji i w Afryce środkowej. Te same etapy odbyła herbata.

KRONIKA FRANCJI (Ciąg dalszy)

Godziny nadliczbowe wliczone do płacy

Często bywa, zwłaszcza gdy przedsiębiorstwo zatrudnia małą ilość pracowników (bywa to u rzemieślników — artisans), że godziny nadliczbowe są zapłacone jako „forfait”, bez względu na ich ilość, i wliczone do płacy.

Otóż ten sposób wynagrodzenia za godziny nadliczbowe może być stosowany jeżeli:

— sama płaca oraz godziny nadliczbowe są razem obliczone nie według S.M.I.G. lub według minimalnej płacy ustalonej w umowie zbiorowej (convention), lecz według normalnej płacy zwykle stosowanej w danym mieście lub departamencie;

— patron i pracownik uzgodnili, od początku zatrudnienia, o takim sposobie

placy (forfait). Umowa ta może nie być na piśmie, lecz jeżeli powstanie między nimi nieporozumienie lub reklamacje ze strony pracownika, to patron musi udowodnić, że taka umowa zaistniała między nim a pracownikiem reklamującym.

Wynika to z orzeczenia Sądu Kasacyjnego z dnia 22 kwietnia 1964 r., iż „wtedy, kiedy pracownik jest przyjęty do pracy z płacą wyraźnie wyszczególnioną i że nic nie pozwala przypuszczać, że zaistniała umowa (słowna) między nim a patronem, dotycząca godzin nadliczbowych, to pracownik ten ma zupełnie prawo domagania się zapłacenia tych że godzin nadliczbowych”.

Cieszymy się, że tym razem możemy oddać do wiadomości naszym Czytelnikom, iż Kol. L. RUDOWSKIEMU jest znacznie lepiej. Po dwumiesięcznym pobycie w szpitalu, wyjechał 7 grudnia do domu wypoczynkowego. Życzymy mu szybkiego i zupełnego wyzdrowienia. Jednocześnie serdecznie dziękujemy za pamięć i życzenia wszystkim, którzy się zdrowiem naszego Redaktora zaniepokoiли.

POLAK NA OBCZYZNIE

GŁOS PRACOWNIKÓW POLSKICH W BELGII

Zawarcie umowy między Rządem, Ubezpieczalnią Wzajemną i Lekarzami

Dnia 1. 10. 1964 r. została zawarta umowa między rządem i ubezpieczalnią wzajemną (mutuelle) oraz lekarzami, dotycząca zasad ugody dnia 25. 6. 1964 r.

Główne punkty ugody

— Ugoda ustaliła honoraria, które mogą pobierać lekarze od ubezpieczonych. Opierając się na nich, ubezpieczalnia wzajemna będzie zwracała koszty interwencji i porad lekarskich.

— Zwrotowi w 100% podlegają zabiegi nieobjęte „Tickets modérateurs” jak: chirurgia, radiografia, analizy specjalne etc...

— Zwrotowi w 75% podlegają zabiegi objęte „Tickets modérateurs” jak porady i wizyty lekarskie, zabiegi ogólne, leczenie zębów itp.

— Wszystkie zabiegi i porady są zwracane w 100% pensjonowanym, inwalidom, wdowom i sierotom P.I.W.S.

Zasada zaangażowania

— Wysokość honorariów i odszkodowanie za przyjazd do domu chorego, będą stosowane przez lekarzy, którzy podpisali zaangażowanie, za wszystkie porady i wizyty u chorego, jako też za porady zaznaczone w formularzu zaangażowania, indywidualnie dla każdego lekarza.

— Formuła zaangażowania przewiduje minimalną ilość godzin przyjęć i wizyt, które lekarze ogólni i specjaliści muszą praktykować po cenach zaangażowania.

Honoraria wyznaczone ugodą, nie są praktykowane w razie specjalnych życzeń chorego.

Jak należy rozumieć życzenie specjalne

Życzenia specjalne są:

Lekarze ogólni

1 — Wizyta która nie jest pilna, dokona na życzenie chorego poza godzinami normalnego objazdu chorych.

2 — Wezwanie lekarza przez chorego, pociągające za sobą przejazd nienormalnej odległości.

3 — Wezwanie nocne lub podczas Week-Endu, wypadku gdy lekarz nie ma dyżuru.

4 — Porada udzielona na „rendez-vous” poza godzinami normalnych przyjęć.

Lekarze specjaliści

1) Żądanie w szpitalu pokoju osobistego ze względu na własną wygodę.

2) Wezwanie do domu, za wyjątkiem wezwania przez lekarza ogólnego na konsultację.

3) Porada udzielona na „rendez-vous” poza godzinami normalnych przyjęć.

WAŻNE: Członkowie powinni się poinformować w ubezpieczalni wzajemnej, którzy lekarze są zaangażowani i kiedy przyjmują po taryfie umownej.

Za kilka tygodni odpowiednie listy lekarzy będą do ich dyspozycji.

Chwilowo, należy się otwarcie zapytać własnego lekarza, czy jest zaangażowany i w jakich godzinach, po cenach ustalonych, przyjmuje.

Dyspozycje specjalne

1 — Oznaczona wysokość stawki jest stosowana za wizyty lub zabiegi lekarzy i dentystów, tak zaangażowanych jak i nie zaangażowanych.

2 — Wizyty przez specjalistów w domu chorego nie są zwracane, za wyjątkiem: — wizyty pediatry;

— wizyty specjalisty na życzenie lekarza domowego celem konsultacji.

3 — Dyżury:

Zabiegi, poza godzinami normalnych przyjęć i wizyt są zapewnione przez lekarza dyżurnego po cenach ustalonych umową.

4 — Pensjonowani, inwalidzi, wdowy i sieroty korzystają z całkowitego zwrotu honorariów, ustalonych umową.

5 — Lekarze, którzy nie podpisali umowy, mają prawo do pobierania dowolnego honorarium, jednak związek lekarzy zapewnił, że uczyni wszystko, aby sytuacja materialna chorych nie była przeszkodą w wyborze swojego lekarza, co w praktyce oznacza, że lekarze nie zaangażowani będą się stosować w praktyce do opłat za wizytę, ustaloną umową.

Umowa weszła w życie z dniem 1. 11. 1964.

Wysokość honorariów i zwrotów (Zabiegi ogólne)

1) ZABIEGI OGÓLNE	honorarium lekarza zaangażowanego	Zwrot P.I.W.S.	Inny
Porada lekarza ogólnego	60 Fr.	60 Fr.	45 Fr.
Wizyta lekarza ogólnego w domu	75 Fr. +25 Fr. za koszty przejazdu = 100 Fr.	75 Fr. +19 Fr. za koszty przejazdu = 94 Fr.	75+19 za koszt przejazdu = 75 Fr.
Porada u lekarza specjalisty	120 Fr.	120 Fr.	90 Fr.
Porada u lekarza specjalisty neuro-psychiatry	300 Fr.	300 Fr.	225 Fr.
Porada u lekarza specjalisty internisty	240 Fr.	240 Fr.	180 Fr.
Porada u lekarza specjalisty pediatry	195 Fr.	195 Fr.	146 Fr.
Wizyta w domu, lekarza specjalisty pediatry		75+19	56+19
2) ZABIEGI DENTYSTYCZNE			
Wyrwanie zęba	120 Fr.	120 Fr.	90 Fr.
Zaplombowanie zwykle bez wyrwania nerwu	150 Fr.	150 Fr.	113 Fr.
3) ZABIEGI SPECJALNE	honorarium	zwrot	
Radiografia ręki	240 Fr.	240 Fr.	
Poród normalny	1560 Fr.	1560 Fr.	
Operacja ślepej kiszki — honorarium chirurga	1440 Fr.	1440 Fr.	
Honorarium specjalisty anestezyisty	480 Fr.	480 Fr.	

(P.I.W.S.: Pensjonowani, Inwalidzi, Wdowy, Sieroty).

PRZEMYSŁ CEMENTU

Premia nadprodukcji i premia dla zsyndykowanych

Przy ustaleniu kowencji „Dwu-stronna Komisja” postanowiła zagwarantowanie wypłaty premii nadprodukcji za rok 1964 w wysokości 9.000 franków.

Piątego października na zebraniu „Komisja Zmniejszona”, ustaliła sposób wypłaty tej premii, oraz wysokość premii dla zsyndykowanych.

Premia nadprodukcji:

— W ciągu tygodnia od 12.10.64 do 17.10.1964, miała być wypłacona suma 6.000 franków.

— W ciągu tygodnia 30.11.64 do 5.12.1964, miała być wypłacona suma 1.500 franków.

— W ciągu tygodnia od 18.1.1965 do 23.1.1965 będą wypłacone pozostałe 1.500 franków.

Za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności będzie odciążone: — pracownik pełnoletnim 30 franków.

— pracownikom 27 franków.

— małoletnim (płaconym według zmniejszonych) 24 franków stawek.

Od sumy 6.000 franków miano przeprowadzić normalne potrącenia podatkowe.

Od sum dwa razy po 1.500 franków będą stosowane, jak zwykle, potrącenia na ubezpieczalnię społeczną.

Działając w ten sposób pozwala się każdemu pracownikowi być w porządku wobec O.N.S.S., a z drugiej strony ułatwia dokładnego poznania wysokości potrąceń.

Premia dla zsyndykowanych

Zostało zadecydowane wpłacenie reszty z premii 1.400 fr. dla zsyndykowanych w ciągu tygodnia od 1.2.65 do 6.2.65

Powzięto pewne decyzje dotyczące dyspozycji o zagwarantowanej wypłacie tygodniowej dla robotników pracujących w niedzielę przy ogniu ciągłym (feu continu), oraz dla robotników chorych pracujących z kredytem 48 godz. tygodniowo.

Szczegóły zostaną podane dodatkowo po otrzymaniu oficjalnej wiadomości.

Wreszcie dyskutowano nad sprawą wcześniejszego pobrania emerytury przez robotników chorych od dłuższego czasu. Treść tej ugody zostanie podana do wiadomości po dokładnym jej opracowaniu.

Górnicy — Uwaga!

Przed 1.1.1964 w myśl prawa o ubezpieczenia przeciw chorobom i inwalidztwu odszkodowanie za choroby zawodowe było płacone przez ubezpieczalnię wzajemną (kasa chorych).

Począwszy od 1.1.1964, odszkodowanie za choroby zawodowe, nie jest płacone przez „Kasę chorych”, lecz przez „Fundusz Chorób zawodowych”, nie tylko za stałą niezdolność do pracy, lecz także za czasową, której okres przekracza 15 dni.

Prośba o odszkodowanie za czasową niezdolność do pracy przekraczającą 15 dni, powinna być złożona na piśmie do „Funduszu Chorób zawodowych” w czasie tej niezdolności.

Począwszy od 1.1.1964, prośba ta musi być uzupełniona raportem lekarskim o rodzaju choroby, diagnozą i oznakami klimatycznymi.

Radzimy naszym przyjacielom górnikom kilkakrotnie przeczytać ten artykuł i skrupulatnie zastosować się do niego.

W razie trudności, prosimy o zgłoszenie się do waszego delegata lub do miejscowej Federacji syndykalnej.

Choroby zawodowe

Art. 49 nowego prawa, z dnia 24.12.1963, dotyczącego chorób zawodowych, zaznacza, że sposób w jaki należy złożyć prośbę o odszkodowanie lub rewizję, będzie określony przez rozp. Król.

Monitor z dnia 17.10.1964 podaje do wiadomości rozp. Król. z dnia 12.10.1964, określając w jaki sposób należy składać prośbę o odszkodowanie lub rewizję i w jaki sposób będą one rozpatrywane przez Fundusz Chorób Zawodowych (Fonds des Maladies Professionnelles).

Jak należy złożyć prośbę

Wszystkie prośby o odszkodowanie lub o rewizję odszkodowania już otrzymanego, muszą być złożone na piśmie do Funduszu Chorób Zawodowych, albo osobiście przez chorego, lub też przez osobę przez niego upoważnioną, albo przez osobę mającą do tego prawo, pod adresem „Fonds des Maladies Professionnelles” avenue de l'Héliport, 21, Bruxelles-1.

Fundusz, po otrzymaniu prośby, wydaje potwierdzenie odbioru.

Prośba musi być uzupełniona raportem lekarskim zaadresowanym do lekarza doradcy „Funduszu”, w którym lekarz osobiście musi wymienić rodzaj choroby zawodowej oraz uzasadnić swoją diagnozę, musi też do tego dołączyć opis symptomów klinicznych na których się opiera.

„Fundusz”, po otrzymaniu prośby przeprowadza szczegółowe dochodze-

nia, ma on prawo zażądać od poszkodowanego i pracodawcy odpowiednich dokumentów i objaśnień.

Prowizoryczna decyzja administracyjna

Po ukończeniu dochodzenia „Fundusz” wydaje umotywowaną prowizoryczną decyzję. Jest ona wysłana listem polecającym do poszkodowanego i pracodawcy, którzy w ciągu trzydziestu dni od chwili jej otrzymania, mają prawo do odwołania się do „Komisji Doradczej” (Commission Consultative).

Odwołanie musi być umotywowane i wysłane listem polecającym na ręce „Komisji”.

W razie braku odwołania, prowizoryczna decyzja administracyjna staje się definitywną.

Procedura przed komisją doradcą

Gdy pracodawca zasięga zdania „Komisji” sekretarz wysyła jego prośbę, listem polecającym do poszkodowanego, celem dania mu możliwości interweniowania w sprawie.

Gdy poszkodowany zasięga zdania „Komisji” sekretarz wysyła jego prośbę, listem polecającym, do pracodawcy, który ma prawo do interwencji w sprawie, o czym, w ciągu 10 dni musi zawiadomić „Komisję” listem poleconym.

Strony i ewentualnie pracodawca, który interweniował, mogą odpowiedzieć przed Komisją osobiście, przez

adwokata lub przez delegata syndykalnego, patronatu lub kasy chorych.

Komisja doradca

Przy „Funduszu Chorób zawodowych” jest utworzona „Komisja doradca” składająca się z dwóch sekcji władającej językiem francuskim i flamanskim.

Każda sekcja składa się z siedmiu członków wyznaczonych przez Króla:

— Prezydent.

— Trzech lekarzy specjalistów w dziedzinie chorób zawodowych.

— Prawnik specjalista w dziedzinie odszkodowań za wypadki przy pracy i za choroby zawodowe.

— Dwaj funkcjonariusze znający się na readaptacji i na ogólnym rynku pracy.

Sekretarz jest wyznaczony przez „Komitet zarządu” z pośród personelu „Funduszu”.

W wypadku gdy decyzja tymczasowa jest przedmiotem rozprawy sądowej, przerywa się definitywnie sprawę przed „Komisją doradcą”.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 17.10.1964 za wyjątkiem:

— Prośbę o odszkodowanie za czasową niezdolność do pracy można składać począwszy od 1.1.1964, ma ona zawierać raport lekarski wyszczególniający chorobę zawodową, uzasadnienie diagnozy i opisu klinicznego na jakim się ona opiera.

Prośba musi być wysłana listem zamkniętym na ręce lekarza doradcy „Funduszu”.

KRONIKA HOLANDII

Pensja starości i wdów podwyższona 1-go stycznia 1965 r.

W jednym z ostatnich numerów „Naszej Pracy” podaliśmy tabelę pensji wdów i sierot, — pensji, które były opracowane na tle propozycji przedstawionych Rządowi.

Nikt nie spodziewał się jednak, że przy opracowaniu tych propozycji przez Senat, pensje te będą podwyższone o mniej więcej 100 Florenów rocznie.

Tak to więc pensja starości, z dniem 1-go stycznia 1965 r., będzie wynosić

3.642 Fl. dla żonaty. Tę samą sumę otrzyma również wdowa z dziećmi.

Poniżej podajemy nową tabelę, która wykazuje podwyższenie pensji w stosunku do pensji obecnej. Zainteresowani mogą sobie tę tabelę wyciąć i zachować.

Premiowanie

W związku z tą podwyżką, będzie premiowanie na pensję starości i wdów podwyższone o 0,3%. Ta podwyżka nie

będzie zastosowana od 1-go stycznia 1965 r. jak pensje, lecz dopiero od 1-go lipca 1965 r., gdyż wtedy spodziewa się Senat zniżki podatków, która to zniżka będzie figurowała jako kompensacja za obciążenie zarobków przez podwyższenie premii.

Obecnie, będzie premiowanie na te pensje tylko od zarobku w wysokości poniżej od 10.900 Fl. rocznie.

Po 1 stycznia 1965 r. będzie premiowanie potrącanie od zarobku do 12.000 Fl.

Kategorie pobierających	Obecna pensja		Propozycja Rządu		Propozycja zatwierdzona przez Senat	
	Rocznie	Miesięcznie	Rocznie	Miesięcznie	Rocznie	Miesięcznie
Pensja Starości:						
Żonaci	2.958,—	246,50	3.540,—	295,—	3.642,—	303,50
Samotni	1.926,—	160,50	2.478,—	206,50	2.550,—	212,50
Pensja wdów:						
Wdowy z dziećmi	3.126,—	260,50	3.540,—	295,—	3.642,—	303,50
Wdowy bez dzieci	2.196,—	183,—	2.478,—	206,50	2.550,—	212,50
Pensja sierot:						
do 10 lat	672,—	56,—	786,—	65,50	805,—	67,—
od 10 do 16 lat	1.014,—	84,50	1.176,—	96,—	1.212,—	101,—
od 16 do 27 lat	1.326,—	110,50	1.536,—	128,—	1.578,—	131,50
(tylko dla sierot studiujących i i dzieci-inwalidów)						

Socjalne Werkplaatzen

Ze wzrostem dobrobytu i wzmagającym się brakiem rąk do pracy, rok rocznie wzrasta liczba zakładów dopasowanej pracy dla inwalidów. Gdy w roku 1954 było ich tylko 67, obecnie mamy ich 200, rozrzuconych po całej Holandii. Zatrudniają one około 18.000 inwalidów i ułomnych.

Ze stosunki, panujące w niektórych z tych zakładów pracy nie są idealne, możemy przypisać temu, że zakłady te są prowadzone czasami przez ludzi, którzy na pierwszym miejscu stawiają sobie za cel jaknajwiększą wydajność pracy, no i przez to jaknajwiększe zyski dla zakładu, zapominając całkowicie o celu socjalnym, w jakim te zakłady były budowane.

Interwencje

Ze taka sytuacja nie może stale istnieć rozumie się samo przez się, dlatego też nie dziwnego, że Senat wystawił zapytania, które otworzyły drogę do szerszych dyskusji z Ministrem od Spraw Socjalnych. Poruszono następujące punkty:

— zmniejszenia czasu pracy,

— lepszą opiekę lekarską w zakładach dopasowanej pracy dla inwalidów,

— bardziej wykwalifikowani urzędnicy w dyrekcjach niektórych zakładów,

— ustalenie minimalnego zarobku,

— zwracanie większej uwagi na u-

dogodnienie i uprzyjemnienie pracy dla inwalidów w tych zakładach.

Na te wszystkie punkty, przyobiecował Minister, w jak najszybszym terminie, powziąć decyzję po dokładnym rozpatrzeniu tych spraw.

Komisja

W tych dniach, została utworzona z ramienia S.E.R. Komisja, mająca na celu rozpatrzenie w jaki sposób można podnieść wydajność pracy w socjalnych zakładach, mając jednocześnie na uwadze sprawy organizacyjne i ekonomiczne tych zakładów.

W skład tej Komisji wchodzi przedstawiciele pracowników i pracodawców, funkcjonariusze z socjalnych zakładów pracy, jak również z innych socjalnych instytucji, oraz specjaliści na polu medycznym i organizacyjnego planowania.

Cieszy nas bardzo fakt, że Prezesem tej Komisji został obrany p. Filji Van Der GUN, Sekretarz Holenderskich Syndykatów Katolickich — N.K.V. Pod jego to kierownictwem możemy ze spokojem przyjąć, iż inwalidzi nie będą pokrzywdzeni.

ABONAMENT ROCZNY

za „NASZĄ PRACĘ) — miesięczną :

w Francji . . . . . 5 F

w Belgii i Luksemburgu . . . 50 frs. bl.

w Holandii . . . . . 4 floreny

w U. S. A. . . . . 1 dol.

w innych krajach równowartość 1 dol.

Prosimy o wpłacanie prenumeraty na konto CCP Paris 4410-13 — „Nasza Praca” — 26. rue Montholon — Paris (9°).

Prenumeratę w Belgii, Holandii i Luksemburgu można również wpłacać na konto : CCP Nr 4224.70 — C.O.B. — Caisse Centrale des Dépôts — 129, rue de la Loi — Bruxelles. — Na odwrocie przekazu prosimy zaznaczyć: „pour le compte Nr. 71.653 de „Nasza Praca”.

Coś dla naszych matek

Boże Narodzenie – rodzinne święto

Zauważyliśmy wszyscy, że dzieci zajmują coraz większe miejsce w społeczeństwie. Coraz więcej się o nich mówi, wyszukuje się coraz to nowe metody wychowawcze, fabrykuje coraz piękniejsze (i droższe) zabawki.

święt, mających charakter specjalnie rodzinny. Naturalnie na pierwszy plan wysuwają się tu Święta Bożego Narodzenia.

Różne rodzaje świąt kościelnych czy świeckich tracą na ważności, Święta

życia, gdyby przeszło w atmosferę uciechy jednakowej dla rodziców, dzieci i otoczenia. Rodzice, starający się koncentrować całą radość świąteczną wokół dzieci, a jednocześnie, podświadomie stwarzający tę radość, by przypomnieć sobie dziecinne lata, inne mają podejście do tego rodzinnego święta, niż dorastająca młodzież. Życie nauczyło rodziców, że branie czynnego udziału w święcie stwarza atmosferę radosną, w której wszyscy dobrze się czują. Czynny ich udział w świątach Bożego Narodzenia zbliża ich do dzieci, łagodząc surową postawę, jaką często narzuca im rutyna codziennego życia. Inaczej ustosunkowuje się do tych świąt młodzież. Nie cała, nie uogólniamy tej kwestii. Są dziewczęta i chłopcy, którzy lubią tę atmosferę świąt i sami przyczyniają się do ożywienia jej i utrzymania. Ale są i inni, którzy obecność swoją uważają za narzucony obowiązek. Poddają mu się, ale z przymusem. Krytykują poczynania rodziców, krytykują samą dewizę świąt Bożego Narodzenia przynoszącą pokój na ziemi. Woleliby spędzić święta w gronie kolegów i koleżanek, na sportach zimowych i zabawie. A jednocześnie czują się dotknięci i jakby odsunięci od rodziny, jeśli pozwolą im się na wyjazd. Mają wtedy wrażenie, że są w domu niepotrzebni. Trudno jest pogodzić te sprzeczne porywy. Jeśli jednak w domu w czasie świąt panuje nastrój przyjemny i pogodny, jeśli, zapominając trochę o sobie, i dzieci i rodzice starają się umilić te święta jedni drugim, jeśli każdy czuje, że jest w domu potrzebny i pożądanym i że bez niego nie ma pełnych świąt — Boże Narodzenie przyciągnie zawsze młodych do rodzinnego koła. A im będą starsi i rozumniejsi, tym więcej cenić będą to rodzinne święto.

H. K.

Dziecko wysuwa się na pierwszy plan nie tylko w domu, ale i społeczeństwie.

W ślad za wzrostem „ważności” dziecka, idzie podkreślanie ważności

Bożego Narodzenia stanowią objaw przeciwny, stanowią jakby oazę ideału w morzu materializmu. Czemu można to przypisać? Odsuńmy względy religijne, których ważność i wartość są nienaruszalne i dobitnie stwierdzone. Przeglądajmy względy psychologiczne, codzienne, widoczne, choć mało zauważane.

Przede wszystkim Święta Bożego Narodzenia stwarzają atmosferę ciepła rodzinnego, klimat zbliżenia między dziećmi i rodzicami, między rodzeństwem, między przyjaciółmi; klimat tak zagrożony przez nerwowe kłopoty dnia codziennego.

Niechże jednak nam się nie zdaje, że Boże Narodzenie nie przynosi ze sobą zgrzytów. Nie byłoby objawem

Ciasto pomarańczowe

3 jajka całe utrzeć z 2 szklankami cukru aż do białości. Pomału dodawać 1 szklankę oliwy, 3 szklanki mąki, 1 proszek do pieczenia, utartą skórkę z 1 pomarańczy i sok z tej pomarańczy. Jeśli pomarańcza jest mała można podwoić sok i skórkę. Formę nasmarowaną tłuszczem trzeba obsypać mąką. Wlać do niej ciasto i piec w gorącym piecu 45 minut (tak jak tartą babkę).

TO i OWO

Nowa choroba „Urbanitis”

Przeludnienie miast i jego następstwa

Przenoszenie się ludności wsi do miast jest zjawiskiem powszechnym i obserwowanym dziś w całym świecie. Jego skutkiem jest rosnący brak mieszkań w miastach, bo nawet za-
możne kraje nie mogą nadążyć z budową nowych domów.

Wszystkie te kłopoty jednak w Europie i Ameryce są bardzo małe w porównaniu z katastrofalnym stanem mieszkań w Azji. Jak niedawno ogłosiła Organizacja Narodów Zjednoczonych, prawie 50 proc. mieszkańców wsi żyje w domach niewystarczających a 40 proc. w rozmaitych budach niegodnych człowieka.

Przeludnienie domów w miastach n.p. w Indiach jest katastrofalne i budzi poważne obawy, jeśli chodzi o stan zdrowotny ludzi tam mieszkających. W całej Azji trzeba by budować po 20 milionów nowych domów co roku, aby po 30 latach zaradzić brakom mieszkaniowym, a więc aby zastąpić mieszkania niezdrowe i zapewnić dach nad głową nowym pokoleniom.

Przeludnienie miast rośnie szybciej niż zaludnianie się ziemi, bo gdy ludność świata wzrosła w ciągu pierwszej połowy obecnego wieku — od r. 1900 do 1950 — o prawie 50 proc. to ludność skupisk liczących ponad 5.000 mieszkańców wzrosła o 23 proc. I te mrowiska ludzkie wciąż rosną bez przerwy. W Japonii tereny wolne stanowią już coraz rzadsze plamy zielone na mapie, dzielące obszary zabudowane. W rozmaitych częściach Europy i Ameryki wielkie miasta zlewają się zwolna w jedno i już jadąc pociągiem czy samochodem nie wiemy, gdzie się kończy jedno a zaczyna następne. Tak jest np. w północnej i zachodniej Belgii. W Anglii ludność splywa wciąż na południe i osiedla się w Londynie lub jego okolicach. Tak zwany „wielki Londyn” już liczy prawie 9 milionów ludności. W najbliższym czasie mają powstać w jego okolicy cztery miasta o milionowej ludności i one to mają odciążać metropolię brytyjską.

Specjaliści planujący miasta, tak zwani urbaniści, przepowiadają, że wkraczymy w okres miast-olbrzymów (megalopolis) a lekarze zaczynają stwierdzać u mieszkańców wielkich miast chorobę wielkowiejską, którą

któs nazwał „urbanitis”. Pierwszymi objawami tej choroby mieszczuchów są trudności w oddychaniu i trawieniu, rozmaite wrzody wywołane po-

piesznym lykaniem posiłków i kłopoty nerwowe powodowane pośpiechem, hałasem, tłokiem i brakiem przestrzeni.

Ile nas kosztuje życie?

Praca robotnika i siła kupna

Od pewnego czasu prowadzi się w Ameryce obliczenia, ile czasu musi pracować robotnik, aby sobie mógł kupić podstawowe artykuły potrzebne mu do życia. Co więcej co jakiś czas sprawdza się, czy ten czas rośnie czy też maleje, a więc czy sytuacja ekonomiczna robotnika polepsza się czy pogarsza. Te badania są bardzo pouczające i pozwalają na porównywanie sytuacji gospodarczej robotnika w poszczególnych krajach, bo każdy robotnik może sobie takie przeliczenie łatwo zrobić. Trzeba tylko wynotować konieczne do życia artykuły żywno-

ci, ubrania, ceny czynszu itd. a potem wziąć stawkę za godzinę pracy własnej w swojej fabryce czy kopalni i zbadać, ile godzin pracy wypada za rozmaite artykuły.

Jak te cyfry wyglądają w Ameryce, gdzie położenie robotnika jest wybitnie korzystne?

Pod uwagę wzięto tam 14 artykułów koniecznych w „American way of life”, czyli w tamtejszym stylu życia. I tak n.p. na funt (450 gramów) masła trzeba 19 minut pracy, to znaczy o 3 min. mniej niż w r. 1957; funt kury kosztuje 10 minut — o 4 min. mniej. Funt kawy 18 minut — o 13 min. mniej. Koszula męska 1 godz. 52 min. — o 5 min. mniej. Ubranie wełniane — 20 godz. i 1 min. — o 2 godz. 28 min. mniej. Telewizor o ekranie 47 cm — kosztuje 68 godz. 40 min. — o 28 godz. 6 min. mniej niż w r. 1957 za aparat o ekranie 50 cm.

Ale są artykuły, na które teraz trzeba pracować dłużej. Wśród nich są: funt befsztyka — 28 min. czyli o 3 min. więcej, funtowa puszka konserwy z łososia za 19 min. — o 1 min. więcej, funt sera Cheddar za 18 min. czyli też o 1 min. więcej. Wizyta lekarska w domu kosztuje 3 godz. 25 min. czyli o 42 min. pracy więcej. Damski kostium z wełny kosztuje 25 godz. 4 min. czyli o 5 godz. 35 min. więcej.

Od r. 1957 niezmienionej ilości pracy wymagają: nabycie chleba, konserw z pomidorów, cukru, kartofli oraz opłaty za pranie w pralni.

Trzeba pamiętać, że jako podstawę wzięto uposażenie robotnika w przemyśle przetwórczym, a więc średnie w amerykańskich warunkach. Wynosiło ono w roku 1957 — 2.01 dolara, w r. 1959 — 2.22 dol. a w r. 1962 — 2.40 dol. za godzinę pracy.

HUMOR — HUMOR

Zrozumiał go

Urzędnik wchodzi do biura dyrektora i powiada stanowczym tonem:

— *Muszę panu zakomunikować, że może wynagrodzenie nie pozostaje w żadnym stosunku do mojej pracy...*

A na to dyrektor spokojnie:

— *Ach wiem, ale ostatecznie musi pan z czego żyć...*

Uległy mąż

U bram rajy zjawia się zablakana dusza.

— *Kto jesteś, pyta św. Piotr.*

— *Nie wiem.*

— *A skąd przybywasz?*

— *Sądzę, że z ziemi...*

— *A jakie były ostatnie słowa, jakie słyszałeś?*

— *Już zwolna wszystko sobie przypominam, mówi dusza. — Prowadziłem samochód... Moja żona powiedziała, Kochanie, będziesz aniołem, jeśli mi pozwolisz na pięć minut prowadzić wóz. — Pozwoliłem.*